

Praktijkexamen Schipper Rondvaartboot beperkt vaargebied

Studiegids

Maart 2018

GrootVaarbewijs.nl
Rijnpatent.nl
MatroosBinnenvaart.nl

Inhoud

1.1	Schipper rondvaartboot, achtergrondinformatie over het beroep	1
1.2	Wettelijk kader van de opleiding	3
1.3	Opbouw van de opleiding en examens	4
1.4	Vorbereidingen op de instaptoets	7
1.5	Begeleidingstraject: portfolio en praktijktoetsen	8
2.1	Veiligheidstrainingen (BHV, EHV, DPV)	9
2.2	Training Sociale Hygiëne	14
2.3	Training gastheerschap voor de passagiersvaart	15
3.1	Klassikale lesbijeekkomsten	16
4.1	Toetstermen, eindtermen en afbakening Schipper Rondvaartboot	17
5.1	Kostenoverzicht	24
6.1	Kwaliteitscontroles UWV, CRKBO, Certiked en ILenT	25

Accreditaties en erkenningen

UWV
WERKbedrijf
www.werk.nl
www.CRKBO.nl
www.certiked.nl
www.ILenT.nl
www.CBR.nl

CRKBO
Geregistreerde Instelling

Edumar
Skil 5
8711 CN Workum
0515 - 541067
06 - 54278606
info@grootvaarbewijs.nl

cbr

ISO 9001:2008
Certiked
A member of the Lloyd's Register group

the Blue Road
duurzaam vervoer over water
A-sponsor van
Bureau Voorlichting Binnenvaart
www.bureauvoorlichtnenvaart.nl

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

1.1 Schipper rondvaartboot, achtergrondinformatie over het beroep

De rondvaartbranche is in Nederland één de grootste toeristische stads- en streekattracties, met alleen in Amsterdam al meer dan drie miljoen bezoekers. Maar ook in andere steden worden er diverse rondvaarten aangeboden. Bijvoorbeeld in Utrecht, Leiden, Delft, Groningen.

Een rondvaartboot is maximaal 25 meter lang en vervoert geen lading. Ook zijn er geen slaapplekken. Als schipper rondvaartboot ben je ook gastheer of gastvrouw. Je vaart passagiers rond, geeft informatie over wat er te zien is langs de route en beantwoordt vragen. In geval van calamiteiten schakel je de rederij in. Op sommige boten is ook een hostess aan boord die de passagiers begeleidt. Daarnaast varen meestal ook cateringmedewerkers mee, die de passagiers bedienen. Tussen de rondvaarten door maak je je schip schoon en voer je onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uit.

Schipper rondvaartboot is iemand die.....

- met een schip vol passagiers rondvaarten en dagtochten maakt
- het schip bestuurt en technische systemen bedient
- optreedt als gastheer/gastvrouw
- de veiligheid aan boord controleert
- eenvoudige onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uitvoert

Profiel

Je bent snel en precies, flexibel, stressbestendig, oplossingsgericht en communicatief ingesteld. Je kunt goed opschieten met de bemanning en passagiers en bent discreet, integer en gastvrij. Als het visitekaartje van de rederij ben je een voorbeeld voor de bemanningsleden en een goede gastheer voor de passagiers.

Overzicht van beroepsspecifieke kerntaken en werkprocessen

Voert nautische werkzaamheden uit

- Bepaalt de vaarroute
- Vaart en manoeuvreert het schip
- Meert/ontmeert en ankert het schip
- Verzorgt de scheepsadministratie
- Stemt de operationeel nautische werkzaamheden af
- met bemanningsleden

Treedt op als gastheer aan boord van het schip

- Begeleidt het in- en uitstapproces van de passagiers
- Informeert passagiers en bewaakt de sfeer
- Controleert toegangsbewijzen en voert eenvoudige financiële handelingen uit
- Stemt de cateringplanning/vaaropdracht af met het bedienend personeel

Zorgt voor onderhoud, schoonhouden en reparaties op het schip

- Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en reparaties uit op het schip
- Voert klein werktuigkundig onderhoud en reparaties uit op het schip
- Reinigt het schip voor vertrek en na terugkomst

Voorkomt en handelt bij ongevallen en calamiteiten

- Geeft leiding bij ongevallen en calamiteiten
- Neemt maatregelen om ongevallen en calamiteiten te voorkomen
- Verleent hulp in voorkomende gevallen

bron: Kwalificatiedossier Rondvaartboot (Crebonr. 23149)

Beroepsspecifieke kerntaken en werkprocessen

B1-K1 Voert nautische werkzaamheden uit

B1-K1-W1 Bepaalt de vaarroute

B1-K1-W2 Vaart en manoeuvreert het schip

B1-K1-W3 Meert/ontmeert en ankert het schip

B1-K1-W4 Verzorgt de scheepsadministratie

B1-K1-W5 Stemt de operationeel nautische werkzaamheden af met bemanningsleden

B1-K2 Treedt op als gastheer aan boord van het schip

B1-K2-W1 Begeleidt het in- en uitstapproces van de passagiers

B1-K2-W2 Informeert passagiers en bewaakt de sfeer

B1-K2-W3 Controleert toegangsbewijzen en voert eenvoudige financiële handelingen uit

B1-K2-W4 Stemt de cateringplanning/vaaropdracht af met het bedienend personeel

B1-K3 Zorgt voor onderhoud, schoonhouden en reparaties op het schip

B1-K3-W1 Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en reparaties uit op het schip

B1-K3-W2 Voert klein werktuigkundig onderhoud en reparaties uit op het schip

B1-K3-W3 Reinigt het schip voor vertrek en na terugkomst

B1-K4 Voorkomt en handelt bij ongevallen en calamiteiten

B1-K4-W1 Geeft leiding bij ongevallen en calamiteiten

B1-K4-W2 Neemt maatregelen om ongevallen en calamiteiten te voorkomen

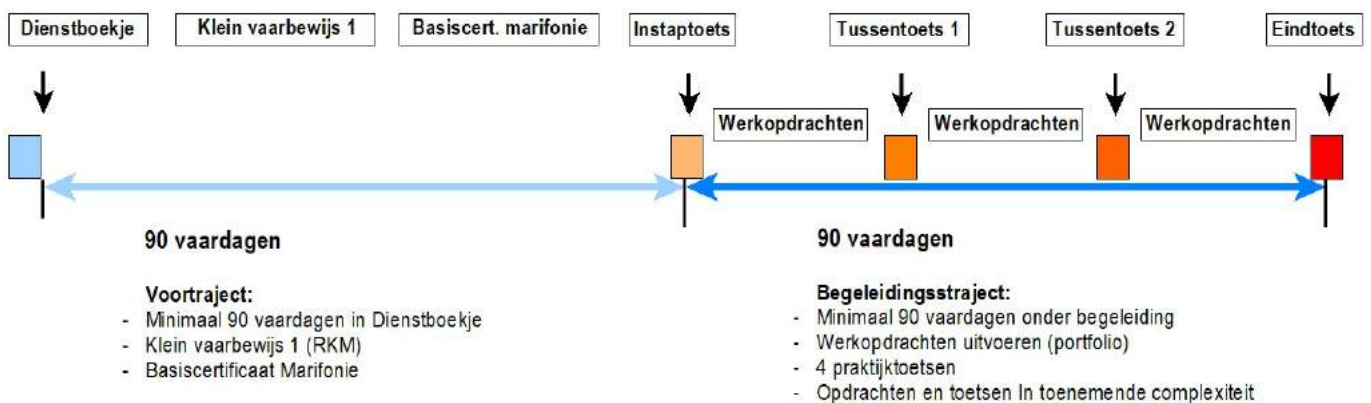
B1-K4-W3 Verleent hulp in voorkomende gevallen

bron: Kwalificatie dossier MBO Rondvaartboot (Crebonr. 23149)

Waar werk je?

Je werkt bij een rederij, een rondvaartmaatschappij of binnen je eigen bedrijf in gebieden waar veel water en grachten zijn. Bijvoorbeeld in Amsterdam, Alkmaar, Utrecht, Delft, Groningen of Leiden. Maar het kan ook in natuurgebieden zijn zoals de Weerribben bij Giethoorn of de Princenhof in de omgeving van Eernewoude in Friesland.

Na een zelfstandig voortraject van 90 vaardagen, volgt de instaptoets voor een begeleidingstraject van nog eens 90 vaardagen. In die begeleidingsfase doorlopen de kandidaten een intensief werk- en leertraject van 90 vaardagen, waarbij zij zich in alle aspecten van het vak moeten ontwikkelen. Niet alleen het varen is daarbij van belang, maar ook het gastheerschap, de veiligheid aan boord, routekennis en de sociale hygiëne aan boord.

Hier komen we later op terug.

1.2 Wettelijk kader van de opleiding

Om een rondvaartboot te mogen varen, moet de schipper in het bezit zijn van een Groot Vaarbewijs. Als onderdeel voor het Groot Vaarbewijs is daarbij een vaartijd nodig van minimaal 4 arbeidsjaren. Dat is voor vele zij-instromers altijd een zeer hoge drempel geweest.

Deze nieuwe opleiding is ontwikkeld in samenspraak met onder andere het ILenT, het CBR, enkele opleidingsinstituten en enkele rederijen. Ook Edumar is hierj direct en intensief betrokken bij geweest.

Na het doorlopen van de opleiding en het slagen van het eindtoets ontvangt de kandidaat van het CCV een *Verklaring Schipper Rondvaartboot Beperkt Vaargebied*. Wettelijk is deze verklaring te zien als een 'vrijstellingsbewijs'. Dit geeft, onder bepaalde omstandigheden, dus een vrijstelling op het Groot Vaarbewijs. Deze vrijstelling geldt dan onder de volgende omstandigheden:

- Op een rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype
- Varend in vaargebied zone 4

De opleiding wordt door Edumar gegeven, onder toezicht van het CBR. Het Ministerie van IlenT zorgt hierbij voor de wettelijke erkenning. Houders van een dergelijk diploma krijgen dus een vrijstelling op de vaarbewijsplicht (Groot) voor de zones 4. De lokale vaarwegbeheerder kan eventueel ook een vrijstelling verlenen voor gedeeltes van een zone 3 gebied. Dit gebeurt bijvoorbeeld in Amsterdam voor het afgesloten Y.

Rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype: passagiersschip met een lengte op de waterlijn van minder dan 25 meter, zoals ontwikkeld voor de rondvaarten in Amsterdam, en dat:

- één laag passagiersaccommodatie heeft, deels verzonken tot beneden het gangboord,
- is voorzien van een grotendeels doorgaande opbouw met grote ramen,
- een tot beneden het gangboord verzonken open kuip kan hebben van ten hoogste 25% van de lengte op de waterlijn,
- een stuurstand heeft aan de voorzijde van de passagiersaccommodatie, en
- is bestemd voor gebruik op de binnenwateren van zones 3 of 4;

Zone 3

Rijn, Sneekermeer, Koevordermeer, Heegermeer, Fluessen, Slotermeer, Tjeukemeer, Beulakerwilde, Belterwilde, Ramsdiep, Ketelmeer, Zwartemeer, Veluwemeer, Eemmeer, Gooimeer, Alkmaardermeer, Gouzee, Buiten IJ, Afgesloten IJ, Noordzeekanaal, havens van IJmuiden, havengebied van Rotterdam, Nieuwe Maas, Noord, Oude Maas, Beneden Merwede, Nieuwe Merwede, Dordtsche Kil, Boven Merwede, Waal, Bijlandsch Kanaal, Boven Rijn, Pannerdensch Kanaal, Geldersche IJssel, Neder Rijn, Lek, Amsterdam-Rijnkanaal, Veerse meer, Schelde-Rijnkanaal tot aan de uitmonding in het Volkerak, Amer, Bergsche Maas, Maas beneden Venlo, Europort, Calandkanaal (ten oosten van de Beneluxhaven), Hartelkanaal

Zone 4

Alle overige rivieren, kanalen en meren, niet genoemd onder de zones 1, 2 en 3

bron: *Binnenvaartregeling 2009* (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0025958>)

Doorstroom

Na deze opleiding kun je doorstromen naar de opleiding Schipper Binnenvaart (Groot Vaarbewijs).

1.3 Opbouw van de opleiding en examens

Het praktijkexamen traject SRBV bestaat uit een voortraject van minimaal 90 vaardagen die zelfstandig (zonder begeleiding van Edumar) worden opgebouwd. Na het behalen van een eerste praktijktoets volgt een begeleidingstraject van eveneens minimaal 90 vaardagen. Die eerste instaptoets kan, in principe, op ieder moment van jaar worden afgesproken en afgelegd.

Vortraject (zelfstandig)

Het voortraject bestaat uit de volgende onderdelen:

- Aanvraag Dienstboekje
- Zelfstandig 90 vaardagen maken
- Behalen van Klein Vaarbewijs 1 (RKM)
- Behalen van Basiscertificaat Marifonie
- Vaartijdenverklaring bij SAB halen (90 vaardagen)

Meer informatie over het dienstboekje en de medische keuring treft u op: www.sabni.nl

Basiscertificaat Marifonie

Begeleidingstraject

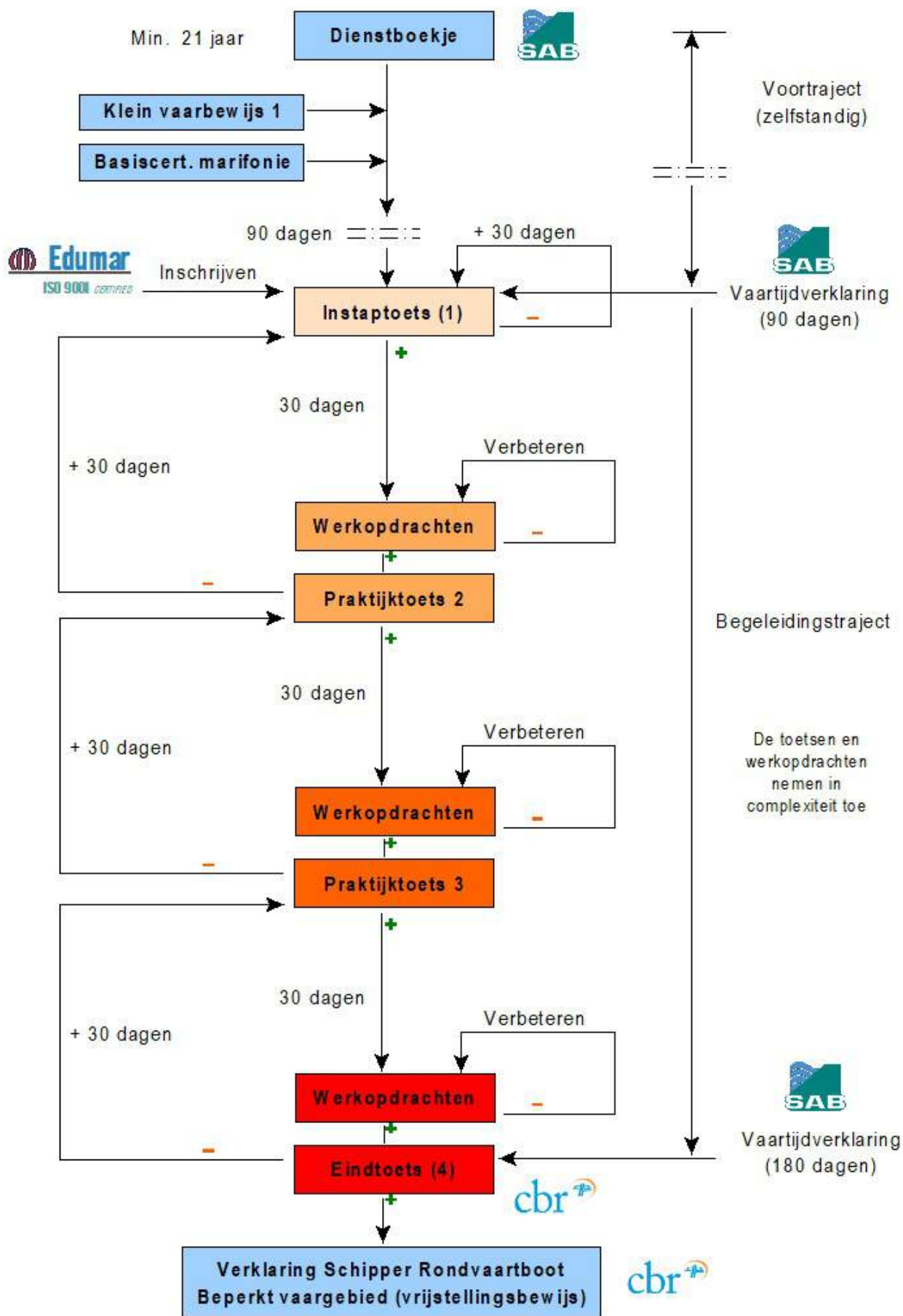
Tijdens dit begeleidingstraject voert de kandidaat werkopdrachten uit en doet hij/zij in totaal nog drie andere praktijktoetsen. Deze praktijktoetsen nemen in complexiteit toe en leiden naar het niveau van een zelfstandig functionerende Schipper Rondvaart.

Alle 4 praktijktoetsen worden uitgevoerd en beoordeeld op een schip wat aan de daarvoor gestelde eisen voldoet. De eerste toets mag op een sloep van minimaal 9 meter worden afgenomen. De andere drie toetsen worden op een type "Amsterdamse rondvaartboot" afgenomen. Tijdens de eindtoets zijn er ook minimaal 20 gasten aan boord.

De eerste toets heeft het karakter van een entreetoets. Vastgesteld wordt of het aanvangsniveau aanwezig is om aan het begeleide deel van de opleiding te beginnen. De nadruk wordt gelegd op de nautische basisvaardigheden in theorie en praktijk. Deze instaptoets wordt afgenomen door examinatoren van Edumar.

Als deze toets met goed gevolg is afgelegd, kan het traject mét begeleiding aanvangen.

Stroomschema Praktijkexamen Schipper rondvaartboot beperkt vaargebied

Overzicht 4 praktijktoetsen

Werktitel	type schip	omstandigheden	Doel v/d toets	Nautisch	Sociaal	Veiligheid
1 Instaptoets zonder gasten	minimaal 9m mag open	rustig vaarwater, zonder gasten Meerdere kandidaten mogelijk	Bepalen of het instapniveau voldoende is om de opleiding te beginnen	Vaartechniek Techniek aan boord Regelgeving Routeplanning		
2 Vaartoets zonder gasten	Adams grachtentype	normale omstandigheden zonder gasten Meerdere kandidaten mogelijk	Bepalen vaarniveau Bepalen kennis techniek Bepalen regelkennis Bepalen routekennis Bepalen marifoongebr.	Vaartechniek Techniek aan boord Regelgeving Routeplanning Marifoongebruik		Veiligheid
3 Varen met gasten	Adams grachtentype	1 kandidaat per schip normale omstandigheden met minimaal 40 gasten (bij voorkeur een echte rondvaart, onder eenvoudige omstandigheden)	Bepalen vaarniveau met gasten aan boord	Vaartechniek Techniek aan boord Regelgeving Routeplanning Marifoongebruik Vaargedrag & attitude	Veiligheid gasten Gastheerschap Sociale hygiene Gidsenpraatje NL	Veiligheid gasten
4 Eindtoets (totaalplaatje)	Adams grachtentype met minimaal 20 gasten	1 kandidaat per schip museumroute, dinercruise, op ' t Y (bij voorkeur een echte rondvaart, maar wel met complexe omstandigheden)	Bepalen eindniveau tbv van het vak als Zelfstandig werkende Schipper Rondvaartboot Beperkt Vaargebied	Vaartechniek Techniek aan boord Regelgeving Routeplanning Marifoongebruik Veiligheid Vaargedrag & attitude Varen op ' t Y	Gastheerschap Sociale hygiëne Gidsenpraatje NL Buitenlandse talen	Veiligheid gasten Calamiteiten Veiligheids- organisatie

Aan de examenschepen worden de volgende eisen gesteld:

Eisen examenschip

De praktijktoets wordt afgenomen op een door het opleidingsinstituut of leerbedrijf beschikbaar gesteld examenschip. Het examenschip:

- Beschikt over een ruimte waarin ten minste de kandidaat, de schipper, de assessor/examinator en een steekproefnemer een inleidend en afsluitend gesprek kunnen voeren;
- Is tijdens de toetsen exclusief beschikbaar voor de toetsen;

Het type boot:

Praktijktoets 1	Langer dan 9 meter, mag een open rondvaartboot zijn
Praktijktoets 2	Rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype
Praktijktoets 3	Rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype
Praktijktoets 4	Rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype met minimaal 20 gasten aan boord

bron: Raamwerk CBR Praktijkexamen Schipper Rondvaartboot

Op bladzijde 3 van deze studiegids treft u de beschrijving van een Rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype.

1.4 Voorbereidingen op de instaptoets

Door het succesvol afleggen van de instaptoets, kan men worden toegelaten tot het traject mét begeleiding. De instaptoets kan, in principe, op ieder moment van jaar worden afgesproken en afgelegd.

Aangeraden wordt om de eerste 90 vaardagen zoveel mogelijk ervaring op te doen in de volgende facetten:

Vaartechnisch

Bij voorkeur op meerdere soorten schepen variërend in:

- Formaat
- Soort aandrijving
- Stuurpositie
- Vaaromstandigheden
- Vaargedrag ten opzichte van andere schepen (rondvaart en recreatievaart)

Manoeuvreren

- Afvaren langswal, met de wind van [.....]
- Aankomen langswal met gunstig wieleffect
- Aankomen langswal met ongunstig wieleffect (verschillen ?)
- Aankomen hogerwal
- Aankomen lagerwal
- Keren in ruim water
- Keren in smal vaarwater
- Achteruit varen (recht en in een bocht)
- Wachten voor een brug (fictieve tegenligger)

Gastheerschap

Daarnaast is het aan te raden om al vast enige ervaring op de te doen met gasten aan boord.

- Gastheerschap bij het aan- en van boord gaan
- Gastheerschap tijdens de vaart
- Zowel nationaal als internationaal.

Routekennis

Algemene kennis van de stad is ook een aanzienlijk onderdeel van de opleiding.

- Routekennis
- Toeristische attracties langs het vaarwater
- Bruggen en sluizen
- Stremmingen, vaarsnelheid, vaarrichtingen
- Tijdsplanning van een route

Voorbeeld van een toetsvraag (komt ieder examen weer terug)

Maak een routeplanning van [...A...] naar [...B...] en bepaal daarin de volgende zaken:

- Wat is de meest voor de hand liggende route ?
- Benoem van de vaarroute de namen van de vaarwegen
- Wat is de maximaal toegestane vaarsnelheid op de vaarwegen ?
- Wat is de geschatte benodigde vaartijd (minimaal) ?
- Benoem de attracties en bezienswaardigheden langs de vaarroute
- Zijn er eventuele knelpunten op de route ?
- Benoem de kunstwerken op de vaarroute ?
- Wat is de maximale doorvaarhoogte op de route ?
- Welke punten op de route verdienen bijzondere aandacht?
- Zijn er ook alternatieve routes mogelijk?

1.5 Begeleidingstraject: portfolio en praktijktoetsen

Het begeleidingstraject kan worden begonnen nadat men is geslaagd voor de eerste praktijktoets (instaptoets). Het begeleidingstraject bestaat uit de volgende onderdelen:

- 3 praktijktoetsen in toenemende mate van complexiteit
- Werkopdrachten ter voorbereiding op de praktijktoetsen
- Begeleiding op afstand (online, telefonisch, per e-mail)
- Praktijkbegeleiding op locatie (stagebezoeken)
- Klassikale lesbijeenkomsten (regelgeving, scheepstechniek ed.)
- Klassikale trainingen (veiligheidstrainingen, EHBO, brandbestrijding ed.)

Portfolio (werkopdrachten)

Tijdens het begeleidingstraject van 90 vaardagen moet de kandidaat diverse werkopdrachten uitvoeren. Dit noemen we het persoonlijke portfolio van de deelnemer. Het portfolio kan op drie manieren worden opgebouwd:

- volledig op papier
- volledig digitaal in een e-learning omgeving
- in een combinatie van deze bovengenoemde

Begeleiding

Bij het uitvoeren van de werkopdrachten wordt de deelnemer bijgestaan door minimaal één persoonlijke praktijkbegeleider. Deze begeleider stuurt aan, helpt en controleert de uitgevoerde werkopdrachten. De deelnemer kan hierbij ook terecht bij inhoudelijke vragen en onduidelijkheden.

Voorafgaande aan de 2e, 3e en 4e praktijktoets, wordt het opgebouwde portfolio ter beoordeling aan de examinator voorgelegd.

Praktijktoetsen

In totaal zijn er dus 4 praktijktoetsen. De complexiteit neemt daarbij steeds verder toe. De toetsen hebben daarbij de volgende werktitels en accenten.

Werktitel	Doel/accent
1. Instaptoets	Inschatten begin niveau. Hoe groot is de kans dat het gewenste eindniveau haalbaar is ?
2. Afronding vaartechniek	Beheerst de kandidaat alle basistechnieken om een schip in het vaargebied veilig te varen ?
3. Varen met gasten	Beheerst de kandidaat voldoende vaardigheden om met gasten te varen ?
4. Eindtoets	Beheerst de kandidaat ALLE vaardigheden om zelfstandig als rondvaartschipper te functioneren ?

In de eerste twee toetsen ligt de nadruk	Bij de laatste twee toetsen ligt de nadruk op
<ul style="list-style-type: none"> - Vaartechniek - Routekennis - Regelkennis - Marifoongebruik - Vaargedrag - Eigen veiligheid (schipper en bemanning)	<ul style="list-style-type: none"> - Techniek aan boord - Varen met gasten - Gastheerschap - Veiligheid van de gasten - Gidsenpraatje - Buitenlandse talen - Calamiteiten - Samenwerking aan boord

2.1 Veiligheidstrainingen bij Edumar

Sinds 2014 is Edumar door het Ministerie van IL&T geaccrediteerd voor het geven van de veiligheidstrainingen zoals die zijn opgenomen in het Reglement voor Scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP). Het gaat hierbij voorlopig over de volgende opleidingen:

- Eerste Hulpverlener (EHV)
- Deskundige Passagiervaart (DPV)

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

De globale inhoud van beide opleidingen is als volgt:

		EHV	DPV
1.	Eerste Hulp Bij Ongevallen (EHBO)		
1.1	Spoedeisende Eerste hulp	x	X
1.2	Niet Spoedeisende Eerste Hulp	X	X
2.	BRAND		
2.1	Brandpreventie	X	X
2.2	Brandbestrijding	X	X
2.3	Automatische sprinklerinstallaties en brandmeldsystemen		X
3.	CALAMITEITEN, REDDINGSMIDDELEN en CONFLICTHANTERING		
3.1	Communicatie bij calamiteiten	X	X
3.2	Ontruiming en evacuatie	X	X
3.3	Reddingsmiddelen en veiligheidsinventaris	X	X
3.4	Man overboord en man binnenboord	X	X
3.5	Preventie aan boord	X	X
3.6	Veiligheidsrol, veiligheidsinrichting en veiligheidsdossier		X
3.7	Stabiliteit van passagiersschepen bij averij		X
3.8	Conflicthantering, omgaan met agressie en paniek		X

Na afronding van een bovengenoemde opleiding ontvangt de deelnemer een internationaal erkend Veiligheidspaspoort zoals deze ook is opgenomen in het RSP. Hiermee kan tevens worden aangetoond dat de houder van het paspoort is opgeleid en getraind in de genoemde onderdelen.

De opleiding EHV voldoet tevens om een pasje als Bedrijfshulpverlener af te geven (BHV pasje).

Niet verplicht !

Deze veiligheidstrainingen zijn voor de opleiding Schipper Rondvaartboot NIET verplicht. Ze sluiten echter wel goed aan op de praktijksituaties aan boord.

Kosten

De kosten van deze trainingen zijn als meerprijs opgenomen in het prijsoverzicht achterin deze studiegids.

Doelstellingen van de veiligheidstrainingen

De doelen van de training Eerstehulpverlener zijn als volgt

1. Verhogen van het veiligheidsbewustzijn

- schippers
- matrozen
- bedienend personeel
- kantoor
- leiding

2. Verbeteren van de onderlinge afstemming

- Afspraken maken
- Basis procedures ontwikkelen
- Aan boord
- Met de wal
- Met hulpdiensten

3. Zoeken naar tijdwinst bij calamiteiten

- Vooraf nadenken over scenario's
- Voorbereid zijn op scenario's
- Vooraf nadenken over de keuzes

4. Het verbeteren van de communicatie bij calamiteiten

- Aan boord
- Per telefoon
- Per marifoon
- Per portofoon
- Per intercom
- Het trainen van een 112 melding
- Ontruiming

5. Het trainen en herhalen van de basale hulpverleners handelingen

- 5 hoofdregels EHBO
- De rol hulpverlener
- Reanimeren met AED
- Procedures bij reanimeren doornemen
- Blusoefening met mobiele blusmiddelen
- Nemen van leiding bij calamiteiten
- Man overboord en onderkoeling

6. Hoe na afloop verder te gaan op de dagelijkse werkvloer ?

- Stimuleren van een veiligheidsbewustzijn
- Blijven overleggen over algemene veiligheid

Rol van de Eerstehulpverlener

De taak van de EHV-er bestaat uit de volgende onderdelen:

- Communiceren** - Met gasten, bemanning en de schipper
- Melden (soms)** - Het uitvoeren van een noodmelding (112)
- 10 minuten** - Het overbruggen van de aanrijdtijd hulpdiensten
- Opvangen van en overdragen aan hulpdiensten
- EHBO** - Levensbedreigend
- Niet Levensbedreigend
- Brand** - Keuze maken in blussen of ontruimen
- Blussen van een kleine brand
- Leiding nemen bij het ontruimen
- Man overboord** - Handelend optreden bij een MOB
- Onderkoeling
- Reddingsmiddelen aan boord
- Veiligheidsorganisatie** - Veiligheidsrol en veiligheidsplan kunnen lezen
- Werkinstructies begrijpen

Doel van de training EHV

Oefenen in EHBO	Levensbedreigend en niet-levensbedreigend
Brandbestrijding	Van een kleine brand
Noodmelding 112	Meldprocedure via 112
Taakverdeling	Bij calamiteiten aan boord (schipper, bemanning, gasten)
Ontruimen	Oefenen in ontruiming

Rol van de Deskundige Passagiersvaart

De taak van de DPV bestaat uit de volgende onderdelen:

- Veiligheidsorganisatie** - Wet- en regelgeving
- Bedrijfscultuur
- Werken aan pro-actieve werkhouding en attitude
- Creëren van veiligheidsbewustzijn
- Wet- en regelgeving** - ARBO (trainingsplicht)
- Technische voorschriften ROSR
- Reglement Scheepvaartpersoneel op de Rijn
- Bemanningseisen
- Training en oefening** - Instrueren en trainen (nieuwe) medewerkers
- Organiseren, uitvoeren en evalueren van oefeningen
- Inhoud veiligheidsinstructies
- Administreren** - Incidenten en bijna incidenten
- Controles, inspecties en keuringen
- Terugkoppelen (rederij, collega's)

Doel van de training

Veiligheidsbewustwording	Veiligheid, veiligheidsgevoel, veiligheidsorganisatie
Wettelijke kaders	Binnenvaartregeling, ROSR'95 (m.n. H10 en H15)
Verantwoordelijkheden	Binnen de veiligheidsorganisatie

Organisatie van de veiligheidstrainingen

De opleiding Deskundige Passagiersvaart (DPV) heeft een totale duur van 6 dagdelen van 4 uur. De opleiding Eerste Hulp Verlener (EHV) heeft een totale duur van 4 dagdelen van 4 uur. In beide gevallen zijn daarbij ook de praktische competentietoetsen en de theorie-examens inbegrepen.

EERSTEHULPVERLENER

Basisinhoud EHV

4 dagdelen van 3 uur + 4 uur e-learning

- 1.1 Spoedeisen Eerste hulp
- 1.2 Niet Spoedeisende Eerste Hulp

- 2.1 Brandpreventie
- 2.2 Brandbestrijding

- 3.1 Communicatie bij calamiteiten
- 3.2 Ontruiming en evacuatie
- 3.3 Reddingsmiddelen en veiligheidsinventaris
- 3.4 Man overboord en man binnenboord
- 3.5 Preventie aan boord

DESKUNDIGE PASSAGIERSVAART

Aanvulling naar DPV

2 dagdelen van 3 uur + 2 uur e-lering

- 2.3 Werking automatische sprinklerinstallaties en brandmeldsystemen

- 3.6 Veiligheidsrol, veiligheidsinrichting en veiligheidsdossier
- 3.7 Stabiliteit van passagiersschepen bij averij
- 3.8 Conflicthantering, omgaan met agressie en paniek

Alle leerdoelen zijn verder uitgewerkt in een toetsmatrijs

Specifieke uitgangspunten voor nautische veiligheidsopleidingen

De veiligheidstrainingen voor de passagiersvaart heeft veel overeenkomsten met BHV training voor aan wal. Maar de situatie aan boord van schepen vraagt om meer specifieke aandachtspunten en andersoortige maatregelen. Bij Edumar hebben wij ons volledig gespecialiseerd in de situaties en omstandigheden aan boord van een varend schip.

De veiligheidsopleidingen zijn gericht op de Nederlandse binnenvaart en in het bijzonder op de Nederlandse en Europese passagiersvaart. Het zwaartepunt ligt niet alleen op het uitvoeren van de handelingen van brandbestrijding en hulpverlening, maar ook op de complexiteit aan boord van schepen op de binnenwateren.

Onderwerpen die aan bod komen zijn onder andere:

- Verantwoordelijkheden (eigenaar, schipper, bemanning)
- Melding van een calamiteit (marifoon, 112, protocol)
- Aanrijdtijden en aanvaartijden hulpdiensten
- Zelfredzaamheid
- Opvang van en overdragen aan hulpdiensten
- Veiligheidsmiddelen aan boord
- Vluchtroutes, nooduitgangen en verzamelplaatsen
- Ontruiming en evacuatie van grote groepen
- Beperkte mobiliteit van passagiers (ouderen)
- Specifieke aandachtspunten voor brandveiligheid aan boord

Op schepen, en in het bijzonder passagiersschepen, is in geval van nood een goed getrainde bemanning van levensbelang. De passagiers zijn, bij calamiteiten, in hoge mate afhankelijk van de vaste bemanning. Daarom mag van deze individuele bemanningsleden worden verwacht dat zij

- bekend zijn op het schip
- weten waar de veiligheidsmiddelen zijn en hoe ze ingezet moeten worden
- voldoende kennis hebben van het gehele veiligheidssysteem
- op de hoogte zijn van de juiste veiligheidsprocedures
- Een sturende en begeleidende rol kunnen uitvoeren bij calamiteiten

Verantwoordelijkheden

Veiligheid is een verantwoordelijkheid voor iedereen die zich aan boord bevindt. Maar niet iedereen heeft dezelfde verantwoordelijkheid.

Als het gaat om de verantwoordelijkheden maken we onderscheid in:

- Eigenaar/Exploitant/Rederij
- Schipper
- Vaste nautische bemanning
- Horeca personeel (kok, bediening, schoonmaak)
- Gasten aan boord

2.2 Training Sociale Hygiëne

Sociale Hygiëne komt voort uit de Drank- en Horecawet. De eerst Drank- en Horecawet is op 7 oktober 1964 in werking getreden. De laatste versie is op 1 januari 2013 ingegaan. Deze wet stelt regels en doet dit vanuit sociaal-hygiënisch als sociaal-economisch oogpunt. Uit deze omschrijving is het begrip sociale hygiëne voortgekomen.

Eisen Leidinggevende Horecabedrijf

Elk horecabedrijf waar alcohol geschonken of verkocht wordt, moet in het bezit zijn van een Drank- en Horecaverunning. Tijdens de openingsuren moet een leidinggevende aanwezig zijn. De leidinggevende wordt vermeld in een aanhangsel bij de vergunning.

Leidinggevendens dienen aan de volgende eisen te voldoen:

- Zij mogen niet onder curatele staan
- Zij mogen niet in enig opzicht van slecht levensgedrag zijn
- Zij moeten de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt
- Zij moeten beschikken over voldoende kennis en inzicht met betrekking tot Sociale Hygiëne

Artikel 1

Leidinggevendens moeten dus aan kunnen tonen dat zij over voldoende kennis en inzicht beschikken met betrekking tot Sociale Hygiëne. Artikel 1 in de algemene maatregel van bestuur (de wetgeving die is voortgevloeid uit de Drank- en Horecawet) verstaat hieronder kennis en inzicht met betrekking tot:

- de invloed van alcoholgebruik en het gebruik van soft- en harddrugs op het menselijk lichaam en de menselijke geest;
- de invloed van het gebruik van alcohol in combinatie met drugs en medicijnen;
- alcoholmisbruik, alcoholafhankelijkheid en de sociale gevolgen hiervan;
- het gebruik van speelautomaten als bedoeld in de Wet op de Kanspelen en de daaraan verbonden risico's van gokverslaving;
- de Drank- en Horecawet en andere regelgeving die verband houdt met alcohol;
- binnen de branche geldende codes voor alcoholhoudende drank;
- de technische, bouwkundige en ruimtelijke voorzieningen van de inrichting;
- de verschillende bedrijfsformules en gedragskenmerken van de verschillende doelgroepen.

Artikel 2

Leidinggevendens dienen te beschikken over kennis en inzicht, die nodig is om hun bedrijfsvoering af te stemmen op hun doelgroepen en het bedrijf te exploiteren rekening houdende met de bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid die zij hebben. Met deze eisen wil de overheid ervoor zorgen dat in bedrijven, die vallen onder de werkingssfeer van de Drank- en Horecawet, leidinggevendens aanwezig zijn, die in staat zijn verantwoordelijkheid te dragen voor:

- de veiligheid en het welzijn van de gasten/klanten, die het bedrijf bezoeken en de veiligheid en het welzijn van medewerkers, die in het bedrijf werkzaam zijn;
- een optimaal functionerende bedrijfsvoering door het voorkomen van situaties, die dit proces negatief kunnen beïnvloeden;
- het voorkomen van situaties, die de openbare orde kunnen verstoren en een negatieve invloed kunnen uitoefenen op de acceptatie van het bedrijf door haar omgeving.

Op basis van de in artikel 1 en 2 genoemde eisen zijn in 1995 in overleg met de horecabranche en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, eindtermen en exameneisen opgesteld en goedgekeurd door de minister. In deze eindtermen en exameneisen staat beschreven wat men moet weten en kunnen op het gebied van sociale hygiëne om het SVH Diploma Sociale Hygiëne te kunnen behalen. Vanaf januari 2013 gelden er vernieuwde eindtermen en exameneisen.

Trainingsduur	2 dagdelen van 3,5 uur
Examen	Schriftelijk SVH examen dat bestaat uit 40 meerkeuzevragen
Diploma/certificering	SVH diploma Sociale Hygiëne

Deze training is echter NIET verplicht voor het diploma Schipper Rondvaart.

2.3 Training gastheerschap voor de passagiersvaart

Edumar geeft ook trainingen in gastheerschap voor de passagiersvaart. Kern van de training is dat de gast niet een ticket betaalt voor een stoeltje, maar dat de ticketwaarde van het product wordt bepaald door de gehele (toeristische) beleving.

De term toeristisch belevingsproduct is door ons zelf bedacht. In dit kader zien wij het als een verzameling van belevingen en gevoelens die de gast ervaart tijdens een toeristische activiteit. In de training staat de beleving, de ervaring en het gevoel van de gast centraal.

De productwaarde wordt niet alleen bepaald door de hardware (stoel of tafel), maar vooral door de totale beleving en ervaring.

Naast deze rode draad worden in de training ook nog de volgende onderwerpen behandeld:

- Wat is het toeristische product ?
- Wat is kwaliteit ?
- De rol van internet anno 2018
  - voorpret en informatie
  - tijdens (fotomomenten)
  - na afloop delen
- Een beetje welkom is niet mogelijk !
- Gastheerschap is geen *rocket science* maar juist eenvoudig simpel:
  - positief,
  - vriendelijk
  - attent
  - behulpzaam
  - eerlijk en oprecht
  - ..... en heb daar plezier in !
- Sociale veiligheid aan boord
- Gastheerschap doe je samen
- Communicatie en interactie
- Communicatie is er **ALTIJD**. Het is onmogelijk om NIET te communiceren
- NON-verbale communicatie, gezichtsexpressie, lichaamstaal en lichaamshouding
- Houding op de werkplek (handen niet in zakken, niet leunen ed.)
- Praktijkoefeningen in werkhouding en NON-verbale communicatie

Doelgroep: De training is bedoeld schippers, matrozen, bedienend personeel, kassapersoneel en leiding gevenden.
Trainingsduur: 2 dagdelen van 3 uur
Certificering: Certificaat van deelname

Deze training is echter NIET verplicht voor het diploma schipper rondvaart.

3.1 Klassikale lesbijeenkomsten

Als onderdeel van de opleiding kunnen er ook een aantal klassikale lesbijeenkomsten gevolgd worden. Deze bijeenkomsten zijn niet verplicht, maar wel buitengewoon raadzaam om bij te wonen.

Onderwerpen die op de algemene theorie bijeenkomsten worden besproken zijn onder andere:

- Nautische wet- en regelgeving (vaarregels, vaargedrag, marifoongebruik)
- Eisen schip en schipper (keuringseisen en vaarbewijsplicht)
- Routing van het eigen vaargebied (routekennis, vaarroutekeuzes)
- Scheepstechniek (basiskennis, elektrisch varen, inspectie en eenvoudig onderhoud)

Voor het volgen van de veiligheidstrainingen EHV, BHV en Sociale Hygiëne worden wel meerkosten berekend. Deze trainingen zijn echter NIET verplicht als onderdeel van de gehele opleiding (zie kostenoverzicht).

Op termijn zullen er op jaarbasis 2 series van 13 dagdelen aan klassikale lesbijeenkomsten worden ingeroosterd. Deze bijeenkomsten zijn afzonderlijk te volgen. Voorlopig worden deze alleen in Amsterdam gegeven.

Jaarrooster klassikale lessen (2x per jaar 13 dagdelen, Symbool X is per dagdeel)

wk1		Kerstvakantie				
wk2				wk27		
wk3	XX	EHV 1 + EHV 2		wk28		
wk4	XX	EHV 3 + EHV 4		wk29	Zomervakantie	
wk5	XX	Conflict + Veiligheidsrol		wk30	Bouwwak	
wk6	XX	Sociale Hygiene/Gastheerschap		wk31	Bouwwak	
wk7				wk32	Bouwwak	
wk8				wk33	Zomervakantie	
wk9		Voorjaarsvakantie		wk34		
wk10				wk35	XX	EHV 1 + EHV 2
wk11	X	Theorie 1		wk36	XX	EHV 3 + EHV 4
wk12	X	Theorie 2		wk37	XX	Conflict + Veiligheidsrol
wk13	X	Theorie 3		wk38	XX	Sociale Hygiene/Gastheerschap
wk14	X	Theorie 4		wk39		
wk15	X	Theorie 5		wk40		
wk16				wk41		
wk17		Meivakantie		wk42		Herfstvakantie
wk18				wk43		
wk19				wk44	X	Theorie 1
wk20				wk45	X	Theorie 2
wk21				wk46	X	Theorie 3
wk22				wk47	X	Theorie 4
wk23				wk48	X	Theorie 5
wk24				wk49		
wk25				wk50		
wk26				wk51		
				wk52		Kerstvakantie

4.1 Toetstermen, eindtermen en afbakening Schipper Rondvaartboot

Toelichting praktijkopdrachten toets 1 en toets 2

Tijdens de eerste twee praktijktoetsen ligt het accent op de basiskennis van de vaaromgeving (routekennis) en de vaartechnieken bij het manoeuvreren. Daarbij komen de volgende opdrachten altijd terug:

Routekennis

Maak, voorafgaande aan de tocht, een routeplanning van [..A..] naar [..B..] en verwerk daarbij minimaal de volgende zaken:

- Wat is de meest voor de handliggende route ?
- Benoem van de vaarroute de namen van de vaarwegen
- Wat is de maximaal toegestane vaarsnelheid op de vaarwegen ?
- Wat is de geschatte benodigde vaartijd (minimaal) ?
- Benoem de attracties en bezienswaardigheden langs de vaarroute
- Zijn er eventuele knelpunten op de route ?
- Benoem de kunstwerken op de vaarroute ?
- Wat is de maximale doorvaarthoogte op de route ? (welke brug ?)
- Welke punten op de route verdienen bijzondere aandacht?
- Zijn er ook alternatieve routes mogelijk?

Vaarpraktijk/manoeuvreren

- Vaarklaar maken van het schip
- Nachtklaar maken van het schip
- Werken met lijnen (volgorde, schiemanen, schoonschip maken)
- Schip langs de kade keren (van SB afmeren over BB)
- Aankomen langswal met gunstig wieleffect
- Aankomen langswal met ongunstig wieleffect (verschillen ?)
- Aankomen hogerwal
- Aankomen lagerwal
- Afvaren langswal, met de wind van [.....]
- Afvaren lagerwal bij harde wind
- Keren op ruim open water (draaicirkel SB/BB)
- Achteruit varen
- Oppikken van een (klein) drijvend voorwerp (bij boeg, bij stuurstand)
- Gaande houden van het schip, minimaal 2 minuten kunnen stilliggen, met de wind van [.....]

Veiligheid en milieu

- Klimaat, kleding en PBM's
- Pro-actief handelend optreden
- Oog voor onveilige situaties
- Milieubewust handelen

Complexiteit

De complexiteit neemt daarbij toe door de volgende zaken:

- Formaat van het schip
- De beschikbare ruimtes in de uitvoering van de manoeuvres
- De handelingsvaardigheden bij de uitvoering
- De uitvoering in automatismen

Inhoud praktijktoetsen 1 en 2

Instaptoets	Praktijktoets 2
<p>Beginsituatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schip is minimaal 9 meter (met CvO passagiersvaart) - Schip ligt vaarklaar afgemeerd langs de kade 	<p>Beginsituatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schip is van het type Amsterdamse Rondvaart (met CvO) - Schip ligt nachtklaar afgemeerd langs de kade
<p>Routekennis</p> <p>Maak, voorafgaande aan de tocht, een routeplanning van [...A...] naar [...B...]. Verwerk daarbij minimaal de volgende zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat is de meest voor de hand liggende route ? - Benoem van de vaarroute de namen van de vaarwegen en de kunstwerken - Wat is de maximaal toegestane vaarsnelheid op de vaarwegen ? - Wat is de geschatte benodigde vaartijd (minimaal) ? - Wat is de maximale doorvaarthoogte op de route ? (welke brug ?) - Welke punten op de route verdienen bijzondere aandacht? - Zijn er ook alternatieve routes mogelijk? 	
<p>Controle vóór afvaart</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaarklaar? - (minimaal) brandstof en scheepsinventaris 	<p>Vaarklaar maken van het schip</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoofdschakelaar, afsluiters, controle lekkage en bilge, - Controle brandstof, smering, koeling, technische staat - Controle reddingsmiddelen, scheepsinventaris en administratie
<p>Ontmeren en afmeren</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werken met lijnen (volgorde, fendering, schiemanen, schoonschip) - Schip langs de kade keren (van SB afmeren over BB) 	<p>Ontmeren en afmeren</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werken met lijnen (volgorde, fendering, schiemanen, schoonschip) - Schip 10 meter verplaatsen langs de kade
<p>Afvaren en aankomen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afvaren en aankomen hogerwal - Afvaren en aankomen lagerwal - Afvaren langswal, met de wind van [.....] - Aankomen langswal met gunstig en ongunstig wieleffect (verschil?) 	<p>Afvaren en aankomen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afvaren en aankomen hogerwal - Afvaren en aankomen lagerwal met windkracht [.....] - Afvaren langswal, met de wind van [.....] - Aankomen langswal met windkracht [.....]
<p>Vaarmanoeuvres</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keren in ruim water - Keren in smal vaarwater - 5 scheepslengtes recht achteruit - Maken van een haakse bocht - Wachten voor een brug (fictieve tegenligger) - Oppikken van een (klein) drijvend voorwerp (bij stuurstand) 	<p>Vaarmanoeuvres</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keren in ruim water - Keren in smal vaarwater met windkracht [.....] - 5 scheepslengtes recht achteruit met wind van [.....] - Maken van een haakse bocht met windkracht [.....] - Wachten voor een brug (fictieve tegenligger) met wind van [.....] - MOB manoeuvre (effectief, organisatie, oppikken bij stuurstand) - Gaande houden (minimaal 2 minuten), wind van [.....]
	<p>Zuiging</p> <ul style="list-style-type: none"> - Walkleving langs de kade, door brug of sluis - Ontmoeten op tegengestelde koers - Op- en voorbijlopen
<p>Controle stuurstand en scheepstechniek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bediening, controle en signalering stuurstand 	<p>Controle stuurstand en scheepstechniek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bediening, controle en signalering bij stuurstand - Signalering en alarmering scheepstechniek
<p>Communicatie aan boord</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunnen uitleggen wat de bedoeling is of wat er moet gebeuren 	<p>Communicatie aan boord</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunnen uitleggen wat de bedoeling is of wat er moet gebeuren
<p>Marifoongebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pro-actief gebruik van marifoon - Gespreksdiscipline (theorie en praktijk) 	<p>Marifoongebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pro-actief gebruik van marifoon - Gespreksdiscipline (theorie en praktijk)
<p>Wet en regelgeving</p> <ul style="list-style-type: none"> - Landelijke wet- en regelgeving (SVW, BVW en BPR) - Lokale voorschriften (vaarsnelheid, ligplaatsverboden) 	<p>Wet en regelgeving</p> <ul style="list-style-type: none"> - Landelijke wet- en regelgeving (SVW, BVW en BPR) - Lokale voorschriften (vaarsnelheid, ligplaatsverboden)
<p>Veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgen voor eigen veiligheid en die van de opvarenden 	<p>Veiligheid en milieu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgen voor eigen veiligheid en die van de opvarenden - Bewust handelen om het milieu te beschermen
<p>Nachtklaar maken van het schip</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoofdschakelaar, afsluiters, controle lekkage en bilge, brandstof - Schoonschip 	<p>Nachtklaar maken van het schip</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoofdschakelaar, afsluiters, controle lekkage en bilge, brandstof - Schoonschip - Scheepsadministratie

Praktijktoets 1

Instaptoets

Doel/accent:	Het in kaart brengen van het beginniveau van de kandidaat. Bepalen of er voldoende basisvaardigheden aanwezig zijn, die nodig zijn om het eerste deel van het begeleidde opleidingstraject te kunnen aanvangen. Inschatten of het haalbaar is, dat de kandidaat aan het einde van het komende opleidingstraject de volgende praktijktoets succesvol kan afronden.
Eisen schip:	minimaal 9 meter
Vaaromstandigheden:	normale omstandigheden, geen gasten aan boord
Tijdsduur:	minimaal 60 minuten, maximaal 120 minuten (per kandidaat)
Toetsmatrijs CBR	De officiële toetsmatrijs voor deze toets is te downloaden via deze link: https://cbr.nl/p1psr.pp

Eind- en toetstermen		Afbakening (indien van toepassing)
1	Keuze voor de meest logische, veilige en economische route en navigatie De kandidaat	
11	Bepaalt de vaarroute	Langs een van de veel gebruikte routes op zone 3 en 4
12	Neemt op eigen initiatief beslissingen voor een veilige vaart	Zwemvest dragen Keuze van kleding en schoeisel naar aanleiding van weersomstandigheden
13	Bedient en interpreteert de navigatieapparatuur en navigatiemiddelen benodigd voor een veilige vaart	AIS RouteApp Internet Vaarweginformatie Waternetinfo
2	Manoeuvreren en varen met het schip onder alle omstandigheden De kandidaat	
21	Kan manoeuvreren en varen met het schip.	Voldoende beheersing schip langer dan 9 meter (mag open rondvaartboot zijn) Omgaan met omstandigheden Correcte vaarsnelheid
22	Communiqueert tijdens deze activiteiten met betrokkenen, met andere schepen en de wal volgens de van toepassing zijnde regelgeving	Overleg met collega's en belanghebbenden
3	(Ont)meren	
31	Kan het schip (ont)meren	Zelfstandig Onder alle omstandigheden Beheerst de benodigde schiemanswerk Brengt fendering op juiste wijze aan (functioneel)
4	Reis klaar maken van het schip De kandidaat	
41	Controleert de aanwezigheid, bereikbaarheid, het waterdicht zijn en het zeevast staan van zaken aan boord van het schip gecontroleerd aan de hand de voor de rederij geldende regels	Reisklaar maken Inventaris opruimen Brandstof controleren Vloeistoffen controleren (olie, water)
5	Veiligheid De kandidaat	
51	Houdt rekening met de veiligheid van zichzelf en de medewerkers	Voorkomen van onveilige situaties
52	Is alert en handelt naar aanleiding van onveilige situaties	Voorkomen van onveilige situaties
53	Is alert en handelt bij milieugevaarlijke situaties, waardoor schade aan mens, dier en milieu wordt voorkomen.	Omgaan met afval

Praktijktoets 2

Afronding vaartechniek (zonder gasten)

Doel/accnt:	Het in kaart brengen van het vaarniveau van de kandidaat. Bepalen of er voldoende basisvaardigheden aanwezig zijn, die nodig zijn om het volgende deel van het begeleide opleidingstraject te kunnen aanvangen. Inschatten of het haalbaar is, dat de kandidaat aan het einde van het komende opleidingstraject volgende praktijktoets succesvol kan afronden.
Eisen schip:	Rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype
Vaaromstandigheden:	normale omstandigheden, geen gasten aan boord
Tijdsduur:	minimaal 60 minuten, maximaal 120 minuten (per kandidaat)
Toetsmatrijs CBR	De officiële toetsmatrijs voor deze toets is te downloaden via deze link: https://cbr.nl/p2psr.pp
Toetstermen	Voor deze praktijktoets komen ook weer de toetstermen van de voorgaande toets terug. Binnen deze termen wordt de complexiteit wat groter. De complexiteit wordt onder andere vergroot door: <ul style="list-style-type: none"> - De beschikbare ruimtes in de uitvoering van de manoeuvres - De handelingsvaardigheden bij de uitvoering - De uitvoering in automatismen Naast de toetstermen uit de voorgaande toets, worden bij deze toets de volgende termen toegevoegd:

Eind- en toetstermen		Afbakening (indien van toepassing)
1	Keuze voor de meest logische, veilige en economische route en navigatie De kandidaat	
14	Controleert regelmatig het tijdschema van de geplande route en stelt indien nodig betrokkenen op de hoogte	Kan een correcte tijdsplanning maken en uitleggen
15	Bedient en interpreteert de navigatieapparatuur en navigatiemiddelen benodigd voor een veilige vaart	AIS RouteApp Internet Waternetinfo
16	Voert de gevraagde scheepsadministratie uit volgende de geldende voorschriften en richtlijnen	Vaartijdenboek Dienstboekje Urenadministratie Verslaglegging rederij
2	Manoeuvreren en varen met de rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype onder alle omstandigheden De kandidaat	
23	Kan veilig manoeuvreren, varen en communiceren en houdt zich aan de geldende wet- en regelgeving	Correct en sociaal vaargedrag Correcte toepassing van de vaarregels
3	(Ont)meren De kandidaat	
32	Kan veilig (ont)meren en houdt zich aan de geldende wet- en regelgeving	Correct en sociaal gebruik ligplaatsen Kent en houdt zich aan het ligplaatsenbeleid
33	Communiqueert met betrokkenen bij het (ont)meren	Duidelijke uitleg en instructies aan betrokkenen
34	Leverd hierbij onder tijdsdruk en moeilijke nautische omstandigheden stabiele prestaties	Toont voldoende zekerheid en betrouwbaarheid Blijft beheerst en stabiel onder hectische omstandigheden
35	Beheerst bevestigingstechnieken voor (ont)meren	Maakt in juiste/logische volgorde los/vast (trossen/springen) Past het schiemanswerk correct toe Schept weer orde aan boord (lijnen, fenders)
5	Veiligheid De kandidaat	
54	Is alert en handelt bij milieugevaarlijke situaties, waardoor schade aan mens, dier en milieu wordt voorkomen.	Omgaan met afval
6	Techniek aan boord De kandidaat	
61	Kan aan de hand van checklist controle en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren	Voert controle via checklist uit Voert eenvoudige werkzaamheden uit
62	Kan omgaan met elektrische aandrijvingen en de daarvoor geldende veiligheidsvoorschriften hanteren	Kent de speciale aandachtspunten bij elektrische aandrijving Kent de veiligheidsrisico's bij elektrische aandrijving

Praktijktoets 3 Varen met gasten

Doel/accnt:	Bepalen of de kandidaat voldoende basisvaardigheden beheerst om met gasten te varen. Bepalen of er voldoende vaardigheden aanwezig zijn, die nodig zijn om het volgende deel van het begeleide opleidingstraject te kunnen aanvangen. Inschatten of het haalbaar is, dat de kandidaat aan het einde van het komende opleidingstraject volgende praktijktoets succesvol kan afronden.
Eisen schip:	Rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype
Vaaromstandigheden:	Normale omstandigheden met minimaal 20 gasten aan boord
Tijdsduur:	Minimaal 40 minuten, maximaal 120 minuten (1 kandidaat per schip). 15 minuten reflectiegesprek.
Toetsmatrijs CBR	De officiële toetsmatrijs voor deze toets is te downloaden via deze link: https://cbr.nl/p3psr.pp
Toetstermen	Voor deze praktijktoets komen ook weer de toetstermen van de voorgaande toetsen terug. Binnen deze termen wordt de complexiteit wat groter. De complexiteit wordt onder andere vergroot door: <ul style="list-style-type: none"> - Omgaan met gasten aan boord - Gastheerschap tonen - Veiligheid van de gasten waarborgen

Naast de toetstermen uit de voorgaande toetsen, worden bij deze toets de volgende termen toegevoegd:

Eind- en toetstermen		Afbakening (indien van toepassing)
3	(Ont)meren De kandidaat	
36	Draagt zorg voor veilige op- en afstapmogelijkheden van de passagiers	Zorgt voor een veilige op- en afstap route Kijkt pro-actief naar onveilige situaties
37	Begeleid passagiers op- en afstappen	Kijkt pro-actief naar mogelijke hulpmomenten Helpt waar nodig en wenselijk de passagiers
5	Veiligheid De kandidaat	
55	Is alert en handelt bij milieugevaarlijke situaties, waardoor schade aan mens, dier en milieu wordt voorkomen.	Omgaan met afval
6	Techniek aan boord De kandidaat	
63	Gebruikt de juiste materialen en middelen voor onderhoud en reparatie	Bewust gebruik van gereedschap en materiaal
64	Kan de schoonmaakwerkzaamheden volgens de standaard procedures uitvoeren	Kent de werkinstructies van uit de rederij en voert deze uit
65	Kan de beschermings- en reinigingsmiddelen gebruiken	Kent de veiligheidsrisico's en de bescherming daartegen
66	Communiqueert met betrokkenen ten aanzien van werktuigkundige werkzaamheden	Kan technische problemen verwoorden en uitleggen
67	Communiqueert met betrokkenen tijdens onderhouds- en reparatiewerkzaamheden	Kan technische problemen verwoorden en uitleggen
7	Aansturen	
71	Stuurt bemanning aan en geeft instructies over uit te voeren werkzaamheden en veiligheid in alle omstandigheden	Kent de werkinstructies vanuit de rederij en voert deze uit Geeft duidelijke instructies aan de bemanning
72	Instrueert zijn bemanning over geldende wet- en regelgeving en eventuele veranderingen daarin	Kent de werkinstructies van uit de rederij en voert deze uit Geeft duidelijke instructies aan de bemanning Kent de wet- en regelgeving en instrueert deze door
8	Gastheer, gastvrouw De kandidaat	
81	Kan voorschriften van de betreffende rederij, zoals werkinstructies, checklists en logboek toepassen	Kent de werkinstructies van uit de rederij en voert deze uit
82	Kan zijn sociale vaardigheden voor het omgaan met verschillende achtergronden gebruiken	Pro-actief gastheerschap Vriendelijk, attent, behulpzaam, plezier
83	Kan presentatietechnieken gebruiken	Verwelkomt, animeert en entertaint
84	Kan gastheer- en gastvrouw schap tonen	Verwelkomt, animeert en entertaint
85	Kan vertellen over de belangrijkste bezienswaardigheden in het vaargebied	Creëren van een sociaal veilige omgeving Toepassen van regels van sociale hygiëne
86	Kan sociale hygiëne toepassen	Kan eenvoudig 'gidsenpraatje' houden

Toelichting praktijktoets 4

Eindtoets

De vierde en laatste praktijktoets beoordeelt de kandidaat op eindniveau. De kandidaat dient aan te tonen dat hij/zij voldoende vaardigheden beheerst om zelfstandig de functie van schipper rondvaart beperkt vaargebied te kunnen uitvoeren.

Toelatingseisen

Voorwaarde voor deelname aan deze praktijktoets is

- minimaal 180 vaardagen in het dienstboekje (waarvan minimaal 90 vaardagen onder begeleiding)
- een positieve beoordeling over alle werkopdrachten van de portfolio
- een positieve beoordeling van de voorliggende praktijktoetsen 1, 2 en 3 (maximaal 2 jaar geldig).
- Een Klein Vaarbewijs 1 (RKM) en een basiscertificaat Marifonie

Complexiteitsniveau

De kandidaat moet de opdrachten zelfstandig, veilig en onder gevarieerde omstandigheden kunnen uitvoeren. Hij/zij mag in principe geen hulp vragen aan de beoordelaar.

Assessoren

De assessoren van deze laatste praktijktoets worden aangesteld door het CCV. Minimaal één van deze assessoren heeft aantoonbare ervaring in de passagiersvaart.

Examenschip en exameninhoud

Deze eindtoets vindt plaats op een schip van minimaal 13,5 meter lengte en met minimaal 40 passagiers aan boord. Het vaargedeele duurt minimaal 40 minuten. De gehele praktijktoets duurt in totaal minimaal 180 minuten. Gedurende deze tijd worden er diverse toetsonderdelen afgenomen. Alle opdrachten zijn uitgewerkt in de volgende deelonderwerpen:

1. Bepalen van een voor de hand liggende route
2. Tijdens de vaart voldoende beheersing van het schip tonen
3. Op correcte en efficiënte wijze kunnen meren en ontmeren
4. Aansturen
5. Het schip zeeklaar kunnen maken
6. Techniek aan boord
7. Gastheerschap
8. Het bewaken van de veiligheid aan boord

Examenopbouw (globaal)

Globaal is de volgorde ongeveer als volgt.

- Reisvoorbereiding en routeplanning
- Vaarklaar maken en techniek aan boord
- Welkom van de gasten (incl. Instructies)
- Vaartocht (vaarttechniek, kennis wet- en regelgeving)
- Gastheerschap aan boord
- Veiligheid en calamiteiten

Tijdens de toets kunnen ALLE toetsstermen uit de toetsmatrijs op (eind-)niveau worden getoetst. De toetsing vindt plaats middels het geven van opdrachten, observatie en het stellen van vragen.

Elk criterium wordt met een voldoende of een onvoldoende beoordeeld. Er zijn enkele knock-out criteria. Om te slagen moeten deze in ieder geval voldoende zijn.

Herkansing

Wanneer (een deel van) de toets onvoldoende wordt beoordeeld, dient de kandidaat de gehele praktijktoets te herkansen. Er is geen limiet gesteld aan het aantal herkansingen. Er dienen dan wel weer 30 vaardagen te worden opgebouwd.

Schipper

Naast de kandidaat en de assecoren van het CCV is er tijdens de vaart ook een schipper aan boord. Deze schipper is verantwoordelijk voor de naleving van de wet- en regelgeving aan boord.

Praktijktoets 4

Eindtoets

Toetsmatrijs CBR
Toetstermen

De officiële toetsmatrijs voor deze toets is te downloaden via deze link: <https://cbr.nl/p4psr.pp>
In deze praktijktoets komen ook weer de toetstermen van de voorgaande toetsen terug. Binnen deze termen wordt de complexiteit wat groter. De complexiteit wordt onder andere vergroot door:

- Omgaan met internationale gasten aan boord
- Gastheerschap tonen
- Veiligheid van de gasten waarborgen

Naast de toetstermen uit de voorgaande toetsen, worden bij deze toets de volgende termen toegevoegd:

Eind- en toetstermen		Afbakening (indien van toepassing)
5	Veiligheid De kandidaat	
56	Stelt ongeval/calamiteitenrapport op	Kan na een calamiteit een schriftelijk rapport opstellen
57	Is alert en handelt naar aanleiding van onveilige situaties	Voorkomen van onveilige situaties
58	Is alert en handelt bij milieugevaarlijke situaties, waardoor schade aan mens, dier en milieu wordt voorkomen.	Omgaan met afval
59	Blijft rustig bij calamiteiten en ongevallen en handelt volgens instructies en procedures	Toont voldoende zekerheid en betrouwbaarheid Blijft beheerst en stabiel in hectische omstandigheden
8	Gastheer, gastvrouw De kandidaat	
87	Kan vertellen over de belangrijkste bezienswaardigheden in het vaargebied	Kan eenvoudig 'gidsenpraatje' houden
88	Kan sociale hygiëne toepassen	Creëren van een sociaal veilige omgeving Toepassen van regels van sociale hygiëne
89	Kan vertellen over de belangrijkste bezienswaardigheden in het vaargebied	Kan eenvoudig 'gidsenpraatje' houden

5.1

Kostenoverzicht

Genoemde prijzen zijn op basis van BTW nul tarief (0% BTW)

	Bestaat uit	Praktijktoets op eigen schip	Meerprijs bij inhuren examenschip	Herkansing (bij zakken)
Instaptoets	1x praktijktoets	200	200	200
Begeleidings-traject 1	30 begeleide vaardagen Werken in de e-learning omgeving Werkopdrachten uitvoeren en bespreken Beoordeling van de portfolio Begeleiding op afstand vanuit Edumar Persoonlijke begeleidingsbezoeken Edumar Klassikale theoriebijeenkomsten Praktijktoets 2	900	250	450
Begeleidings-traject 2	30 begeleide vaardagen Werken in de e-learning omgeving Werkopdrachten uitvoeren en bespreken Beoordeling van de portfolio Begeleiding op afstand vanuit Edumar Persoonlijke begeleidingsbezoeken Edumar Klassikale theoriebijeenkomsten Praktijktoets 3	900	250	450
Begeleidings-traject 3	30 begeleide vaardagen Werken in de e-learning omgeving Werkopdrachten uitvoeren en bespreken Beoordeling van de portfolio Begeleiding op afstand vanuit Edumar Persoonlijke begeleidingsbezoeken Edumar Klassikale theoriebijeenkomsten Eindtoets (afgenomen door het CBR)	1250	300	625
Kosten totale basisopleiding (betaling per traject)		3250	1000	
Korting bij betaling in één keer		-250		
Kosten totale basisopleiding (betaling in één keer)		3000	4250	
Kosten per begeleide vaardag (90)		33		

Meerprijzen bij aanvullende trainingen (facultatief)		
Eerste Hulpverlener (RSP)	EHBO en Brandbestrijding Calamiteiten en ontruiming Communicatie en taakverdeling incl. Erkend veiligheidspaspoort RSP incl. Erkend BHV pasje	250
Deskundige Passagiersvaart (RSP) Aanvullend op EHV	Veiligheidsorganisatie aan boord Wet- en regelgeving veiligheid Conflicthantering en de-escalatie incl. Erkend Veiligheidspaspoort RSP	250
Sociale Hygiëne	Horecawetgeving Wetgeving alcohol en drugs incl. Examen en erkend diploma SHV	350
Gastheerschap	Basistheorie, rol van internet Praktijkoefeningen houding en omgang	150

6.1 Kwaliteitscontroles UWV, CRKBO, Certiked en ILenT

Edumar is opgenomen in het scholingsbestand van het UWV Werkbedrijf. Daarnaast is Edumar aangesloten bij Centraal Register Kort Beroepsonderwijs (CRKBO). Sinds juni 2014 is Edumar gecertificeerd volgens het ISO 9001 systeem. Deze certificatie is uitgevoerd door CERTIKED, als onderdeel van de LLOYDS. Vanaf oktober 2014 is Edumar tevens gecertificeerd door de Inspectie van Leefomgeving en Transport.

Accreditaties en erkenningen

www.werk.nl
www.CRKBO.nl
www.certiked.nl
www.ILenT.nl
www.CBR.nl

Skil 5
8711 CN Workum
0515 - 541067
06 - 54278606
info@grootvaarbewijs.nl

A-sponsor van
the Blue Road
duurzaam vervoer over water
Bureau Voorlichting Binnenvaart
www.bureauvoorlichtnenvaart.nl

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Vanuit al deze organisaties worden strenge eisen gesteld aan de kwaliteit van de geleverde diensten. Voorafgaande aan toelating is Edumar getoetst op een groot aantal criteria:

- zorgvuldigheidsbeginsel
- betrouwbare informatieverstrekking
- het niet schaden van consumenten belangen
- gekwalificeerd personeel
- docentenbegeleiding
- degelijkheid lesmateriaal
- deugdelijke studiebegeleiding
- overzichtelijke studiegidsen
- voldoende aansluitend op de examens
- waarheidsgetrouwe werving en reclame
- openbare klachtenprocedure